

Dr. h. c. prof. JUDr. Jaroslav Ivor, DrSc.
Paneurópska vysoká škola v Bratislave
Fakulta práva

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu Ing. Moniky Blišťanovej, PhD.:
„Priestorové skúmanie kriminality ako účinný nástroj kontroly kriminality“.

Na základe menovania rektorkou Akadémie Policajného zboru v Bratislave pod č. O 004/2018 za oponenta v habilitačnom konaní Ing. Moniky Blišťanovej, PhD. predkladám posudok na jej habilitačnú prácu s horeuvedeným názvom:

V prieskumoch verejnej mienky sa v posledných rokoch medzi spoločenskými fenoménmi spôsobujúcimi pocity najväčšieho ohrozenia alebo strachu objavuje permanentne najmä kriminalita vo všetkých jej prejavoch, podobách a nových formách. Úlohou každej demokratickej spoločnosti je preto okrem iného hľadať spôsoby eliminácie tohto negatívneho javu, resp. kontrolovať kriminalitu a zvyšovať pocit bezpečia u občanov.

Kontrola kriminality môže a musí mať ako preventívny tak represívny charakter. Oceníť treba hľadanie nových, netradičných, ale zároveň efektívnych prístupov. Touto ambíciou sa vyznačuje práve hodnotená habilitačná práca.

Z formálneho hľadiska predstavuje práca celkom 113 normostrán textu, ktorý sa ďalej člení na úvod, tri kapitoly, záver, zoznam použitej literatúry a prílohy. Usporiadanie textu je systematické, logické a na seba nadväzujúce. Jednotlivé časti sú obsahom i rozsahom vyvážené.

Vychádzajúc z potrieb rozvoja kriminológie, spoločenských a aplikačných požiadaviek na zvýšenie bezpečnosti občanov je potrebné prácu zhodnotiť ako veľmi aktuálnu, prinášajúcu nový, originálny prístup v prevencii kriminality. Pri spracovávaní témy boli využité adekvátne metódy (str. 35), pričom v súhrne autorka postupuje prístupom od všeobecného ku konkrétnemu.

V prvej kapitole predstavuje súčasný stav riešenej problematiky, vychádzajúc zo všeobecných funkcií kriminológie a definovania obsahu jej najdôležitejších a klúčových pojmov: kontrola, fenomenológia a etiológia kriminality, viktimalógia a kriminologický výskum. Kapitolu uzatvára

teoretickým vymedzením environmentálneho výskumu kriminality a mapovaním kriminality, ktoré sa v poslednom desaťročí začína objavovať i v štatistikách zverejňovaných Ministerstvom vnútra SR ako mapy trestných činov.

V druhej časti autorka prezentuje základný cieľ práce ako objasnenie významu priestorového skúmania kriminality za účelom neformálnej kontroly kriminality ako jedného zo základných predpokladov ochrany osôb a majetku ako aj možný transfér poznatkov do policajnej praxe. Okrem toho formuluje ďalších päť parciálnych cieľov so sústredením záujmu a špecifikáciou situácie na mesto Košice. Okrem toho uvádzia metodiku zberu, analýzy a interpretácie výsledkov výskumu.

Jadrom práce čo do rozsahu i prínosu je jednoznačne tretia kapitola s analytickým charakterom, kde sa podávajú výsledky štatistického skúmania kriminality v konfrontácii s výsledkami skúmania pocitu bezpečia u občanov v jednotlivých mestských častiach Košíc. Výskum možno označiť za reprezentatívny aj čo do počtu jednotlivých charakteristík respondentov. Zaujímavým a podnetným je zahrnutie do objektu skúmania nielen štatistiku trestných činov, ale i prestupkov, ktoré tvoria akési predpolie kriminality a významne ovplyvňujú cekový pocit bezpečia občanov.

Záver predstavuje zhodnotenie prínosov priestorového skúmania a mapovania kriminality pre edukačný proces v príprave odborníkov v oblasti ochrany osôb a majetku.

Práca je spracovaná jazykom vedy, avšak s vecným a zrozumiteľným spôsobom vyjadrovania. V texte sú použité správne a adekvátnie bezpečnostné a kriminologické pojmy. Výskumná časť je z hľadiska objemu respondentov dostatočne reprezentatívna, z hľadiska interpretácie výsledkov objektívna a primerane analytická.

K obsahu práce neuplatňujem žiadne zásadné výhrady resp. nejasnosti alebo nepresnosti. Napriek tomu si dovolím uviesť drobné kritické pripomienky:

- I ked' ide pravdepodobne o prevzaté údaje zo štatistiky KR PZ Košice, žiadalo by sa presnejšie vymedzenie trestných činov tvoriacich jednotlivé druhy kriminality (str. 37) napr. mravnostná kriminalita, ako i rozdiely v pojmoch ostatná a zostávajúca kriminalita.
- K problematike inštalácie kamerových systémov v meste Košice by sa žiadalo pre korektnosť doplniť, že pocit bezpečia u občanov nevytvárajú iba kamerové systémy v prevádzke Mestskej polície, ale i kamerové systémy prevádzkované ďalšími subjektami (napr. banky, hypermarkety, hotely a ďalší súkromní podnikatelia).

Tieto pripomienky však podstatne neznižujú veľmi dobrú úroveň celej práce.

Otázka habilitantke:

Vykazujú mapy kriminality v Košiciach už konkrétnie efektívne výsledky ich aplikácie z pohľadu Policajného zboru alebo Mestskej polície v Košiciach?

Záver:

Autorka habilitačnej práce preukázala schopnosť na základe teoretického skúmania a najmä vlastného výskumu priniest' zásadné poznatky k skúmanej téme. Okrem rozsiahlych zdrojov domácich i zahraničných využitých pri spracovávaní témy využila a podáva ucelený prehľad vlastnej publikáčnej a vedeckej činnosti. Práca predstavuje prínos pre rozvoj kriminológie i aplikačnej činnosti Policajného zboru v záujme zvýšenia kontroly kriminality na Slovensku.

Posudzovanú habilitačnú prácu odporúčam prijať ako súčasť habilitačného konania, pretože spĺňa všetky formálne i obsahové náležitosti pre kvalifikačné práce tohto druhu a po úspešnej obhajobe nvrhujem udeliť Ing. Monike Blišťanovej, PhD. vedecko-pedagogický titul docent v odbore 8.3.1 ochrana osôb a majteku.

V Bratislave 24. 08. 2018

Dr. h. c. prof. JUDr. Jaroslav Ivor, DrSc.

